

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS SOCIALINĖS PADĖTIES PAGRINDU NUSTATANT PAPILDOMUS BALUS UŽ ATLIKTĄ PRIVALOMĄJĄ KARO TARNYBĄ Į KLAIPĖDOS UNIVERSITETĄ STOJANTIEMSIEMS ASMENIMS TYRIMO

2024 m. gruodžio 23 d. Nr. (24)SN-205)SP-91
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2024 m. rugsėjo 23 d. gautas pareiškėjo (toliau – Pareiškėjas, Tarnybai asmens duomenys žinomi) 2024 m. rugsėjo 21 d. skundas dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu. Pareiškėjas skunde teigia (čia ir toliau citatų kalba netaisyta): „Pateikus dokumentus stojimui į aukštąją mokyklą, pasirinktos studijų programos minimalaus konkursinio balo reikšmė buvo nepasiekta per 0,44. Pastebėjus, jog vienas iš kriterijų, kurio pagrindu suteikiami papildomi balai stojant į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas vietas yra „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, Lama BPO (Pareiškėjas stojimo dokumentų pateikimą vykdė per Lama BPO platformą) buvo nusiųstas dokumentas, patvirtinantis apie atliktą savanorišką nenuolatinę karo tarnybą. Į tai Lama BPO specialisto buvo atsakyta, jog papildomas 0,5 konkursinio balo yra pridėjama tik asmenims, baigusiems bazinius karinius mokymus arba atlikusiems nuolatinę privalomąją karo tarnybą, kai tuo tarpu visi kiti karo tarnybos būdai – savanoriška nenuolatinė, profesinė karo tarnyba ir kitos, šiame kontekste nėra vertinamos.“

Pareiškėjas Tarnybos prašymu 2024 m. rugsėjo 26 d. elektroniniu laišku papildė skundą ir informavo, kad ketino „stoti į Klaipėdos Universitetą, mechanikos inžinerijos studijų programą“ bei pateikė šio universiteto skelbiamą konkursinio balo skaičiavimo sandarą¹ (toliau – Konkursinio balo sandara), kurios dalyje „Kiti pasiekimai konkursiniam balui, papildomi balai stojant į valstybės

---

¹ Nuoroda internete: <https://www.ku.lt/lt/bakalauro-studijos-2/inzinerijos-mokslai-1/mechanikos-inzinerija/konkursinio-balo-sandara-11>.

finansuojamas ir nefinansuojamas vietas“ yra nustatyta „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba – 0,5 balo“.

Pareiškėjas kartu su skundu pateikė Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnybos jam išduotą pažymą, kuria patvirtinama, kad Pareiškėjas „savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje (toliau – SNKT) Lietuvos kariuomenėje tarnavo nuo 2002-12-02 iki 2007-08-22. Tarnyba SNKT yra prilyginta privalomajai pradinei karo tarnybai ir įgytas pagrindinis karinis parengtumas.“

Skunde Pareiškėjas teigia: „Visada buvo manyta, jog savanoriška ir privalomoji karo tarnybos yra analogiškos reikšmės tiek parengtumo, tiek pareigų, tiek statuso atžvilgiu; kas savaime suprantama, nes abiem atvejais sėkmingai baigęs tarnybą asmuo yra pripažįstamas įgijęs pagrindinį karinį parengtumą ir yra perkeliamas į parengtąjį kariuomenės personalo rezervą. Už sprendimą, kurio teisingumu ir sąžiningumu abejojama, manoma, yra atsakinga Lietuvos universitetų rektorių konferencija (LURK) apsprendžia konkursinio balo sudarymo principus ir kitus su tuo susijusius kriterijus), kuri 2015-ais metais „nutarė, jog 2017 m. priėmimo į studijas metu, asmenims, baigusiems Bazinius karinius mokymus arba devynių mėnesių privalomąją pradinę karo tarnybą, stojant į bet kurią universitetinę studijų programą prie konkursinio balo bus pridėdama pusė balo.“

Pareiškėjas, be kita ko, 2024 m. rugsėjo 26 d. skundo patikslinime informavo, kad Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos (toliau - KAM) atstovo teigimu, papildomi balai pridėdami prie konkursinio balo, remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 „Dėl stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2024 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas, Aprašas) patvirtinto priedo Nr. 4 nustatyta tvarka² ir atkreipė dėmesį, kad 0,5 balo pridėdama stojantiesiems, kurie baigė bazinius karinius mokymus arba atliko nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, o kariams savanoriams papildomi balai nepridėdami.

Pareiškėjas 2024 m. lapkričio 20 d. elektroniniu laišku informavo Tarnybą, kad norėjo studijuoti Klaipėdos universitete (toliau – ir Universitetas) ir 2024 m. stojo į valstybės nefinansuojamą vietą, kadangi 2005 m. jau buvo baigęs valstybės finansuojamas bakalauro studijas.

Pareiškėjas prašo Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus atlikti skundo tyrimą bei pateikti išvadas dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu.

---

² Nuoroda internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f7c935108e8411eea5a28c81c82193a8> .

1. Lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis:

1.1. 2024 m. spalio 1 d. raštu Nr. (24)SN-205)S-475 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Klaipėdos universiteto rektorių ir paprašė per 7 darbo dienas pateikti paaiškinimus dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu ir atsakyti į klausimus:

„1. Prašyčiau paaiškinti, dėl kokių motyvų, priežasčių bei kokių tikslų siekiant Klaipėdos universitete yra nustatyta Konkursinio balo sandara, pagal kurią vienas iš pasiekimų, suteikiantis galimybę gauti 0,5 balo, yra „Baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba“ bei informuoti, kokių teisės aktu yra patvirtinta Konkursinio balo sandara? Prašyčiau pateikti šio teisės akto kopiją.

2. Prašyčiau paaiškinti, kokiais teisės aktais Klaipėdos universitetui yra deleguota teisė savo vidiniais teisės aktais nustatyti atitinkamą lengvatą siekiantiems studijuoti asmenims, jeigu jie yra baigę bazinius karinius mokymus arba yra atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą?

3. Prašyčiau motyvuotai paaiškinti, kodėl siekiantiems studijuoti asmenims, atlikusiems savanoriškąją nenuolatinę karo tarnybą (įgijusiems karinį parengtumą bei atitinkamas žinias), kuri, remiantis Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktu³ yra prilyginama privalomajai karo tarnybai, Tvarkos aprašo nuostatomis nėra suteikiama 0,5 balo? Šiuo atveju Pareiškėjas turėjo pažymą, patvirtinančią, kad tarnyba SNKT yra prilyginta privalomajai pradinei karo tarnybai ir įgytas pagrindinis karinis parengtumas, tačiau jam 0,5 balo nebuvo suteikta.

4. Kokie, Jūsų nuomone, yra esminiai privalomosios karo tarnybos bei nenuolatinės savanoriškosios karo tarnybos skirtumai, kuriais galėtų būti pateisinamas šias tarnybas atlikusių asmenų skirtingas traktavimas, suteikiant papildomus balus stojant studijuoti?“

1.2. 2024 m. spalio 1 d. raštu Nr. (24)SN-205)S-476 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją (toliau – ir ŠMSM) ir paprašė per 7 darbo dienas pateikti paaiškinimus dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu ir atsakyti į klausimus:

---

³ Privalomoji pradinė karo tarnyba įskaitoma išstarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumas.

„1. Prašyčiau paaiškinti, dėl kokių motyvų, priežasčių bei kokių tikslų siekiant Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 patvirtinto Tvarkos aprašo Priedo Nr. 4 lentelėje „Kitų pasiekimų įtaka konkursinei eilei į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas sudaryti“ įtvirtintas vienas iš pasiekimų kriterijų „Baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba“, kurį atitinkančiam pretendentui suteikiama papildomai 0,5 balo?

2. Prašyčiau paaiškinti, kokiais teisės aktais remiantis švietimo, mokslo ir sporto ministrui yra deleguota teisė savo įsakymais nustatyti atitinkamą lengvatą siekiantiems studijuoti asmenims, jeigu jie yra baigę bazinius karinius mokymus arba yra atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą?

3. Prašyčiau motyvuotai paaiškinti, kodėl siekiantiems studijuoti asmenims, atlikusiems savanoriškąją nenuolatinę karo tarnybą (įgijusiems karinį parengtumą bei atitinkamas žinias), kuri, remiantis Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktu⁴, yra prilyginama privalomajai karo tarnybai, Tvarkos aprašo nuostatomis nėra suteikiama 0,5 balo?

4. Kokie yra esminiai privalomosios karo tarnybos bei nenuolatinės savanoriškosios karo tarnybos skirtumai, kuriais galėtų būti pateisinamas šias tarnybas atlikusių asmenų skirtingas traktavimas, suteikiant papildomus balus stojant studijuoti?

5. Ar Tvarkos aprašo nuostatų taikymas yra privalomas atitinkamiems subjektams, jeigu taip, kokiems subjektams, ar tai yra rekomendacinio pobūdžio teisės aktas?“

1.3. 2024 m. spalio 23 d. raštu Nr. (24)SN-205)S-500 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į KAM ir paprašė per 5 darbo dienas pateikti paaiškinimus dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu ir atsakyti į klausimus:

„1. Prašyčiau paaiškinti, ar Krašto apsaugos ministerija teikė rekomendacijas, konsultacijas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl papildomo 0,5 suteikimo siekiantiems studijuoti asmenims, baigusiems bazinius karinius mokymus arba atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą? Jeigu taip, prašyčiau motyvuotai paaiškinti, kodėl buvo išskirta tik ši asmenų grupė, ir atitinkamu balu nebuvo rekomenduota skatinti taip pat ir asmenis, atlikusius savanoriškąją nenuolatinę karo tarnybą?

2. Kokie yra esminiai privalomosios pradinės karo tarnybos ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos skirtumai, lemiantys palankesnę asmenų, atlikusių nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, vertinimą stojant studijuoti (kai Tvarkos aprašo nuostatomis pridedama 0,5 balo)?

⁴ Privalomoji pradinė karo tarnyba įskaitoma ištarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumą.

3. Kokias žinias, gebėjimus, kvalifikacijas, atitinkamą parengtumą įgyja asmenys, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą ir savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ir kokie yra esminiai šias skirtingas tarnybas atlikusių asmenų įgytų žinių, gebėjimų, kvalifikacijos skirtumai?

4. Prašyčiau motyvuotai paaiškinti, kodėl siekiantiems studijuoti asmenims, atlikusiems savanoriškąją nenuolatinę karo tarnybą (įgijusiems karinį parengtumą bei atitinkamas žinias), kuri, remiantis Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktu⁵, yra prilyginama privalomajai karo tarnybai, Tvarkos aprašo nuostatomis nėra suteikiama 0,5 balo?“

Visų institucijų, į kurias kreiptasi, kartu prašyta pateikti ir kitą, jų nuomone, reikšmingą informaciją, susijusią su atliekamu skundo tyrimu.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2. Atliekant Skundo tyrimą, Tarnyboje gauti atsakymai į pateiktus klausimus:

2.1. Klaipėdos universiteto rektorius 2024 m. spalio 7 d. raštu Nr. 5-045 paaiškino, kad Konkursinio balo sandara nustatoma ir papildomi balai suteikiami vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 patvirtintu Tvarkos aprašu, kurio nuostatos perkeltos ir patvirtintos 2023 m. lapkričio 29 d. Klaipėdos universiteto Senato nutarimu Nr. 11-10 „Dėl studentų priėmimo į Klaipėdos universitetą 2024 m. taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės)⁶.

Klaipėdos universiteto rašte paaiškinama: „Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 59 str. 4 dalis įpareigoja aukštąsias mokyklas kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios, paskelbti konkursinio balo sudarymo principus ir kitus kriterijus.“ Klaipėdos universiteto rašte Tarnybai pažymima, kas pats universitetas „savarankiškai nenustatė Rašte minimų lengvatų, o į Taisykles perkėlė“ Tvarkos apraše nurodytus kriterijus ir jų vertę skaičiuojant konkursinį balą.

Klaipėdos universiteto rektorius paaiškino, kad „2024 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakyme Nr. V-728 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m.

---

⁵ Privalomoji pradinė karo tarnyba įskaitoma išstarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumas.

⁶ Nuoroda internete: <https://www.ku.lt/lt/vadovybe/senatas>.

lapkričio 29 d. įsakymo Nr. V-1513 „Dėl stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2024 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ nurodyta, kad 0,5 balo pridedama, kai „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba (duomenys gaunami iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos).“

Klaipėdos universiteto rektorius paaiškino Tarnybai: „Universitetas neturi galimybės matyti ir susipažinti su stojančiųjų asmens duomenimis ir (ar) jų pateiktais dokumentais. Esminius privalomosios karo tarnybos bei nenuolatinės savanoriškosios karo tarnybos skirtumus ir jų reikšmingumą, stojant į Lietuvos Respublikos aukštąsias mokyklas, galėtų apibūdinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, kuri pateikia duomenis, bei Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kuri nustato kriterijus.“

2.2. Švietimo, mokslo ir sporto viceministras 2024 m. spalio 11 d. rašte Nr. SR-3607 paaiškino, kad 2024 m. priėmimas į aukštąsias mokyklas buvo organizuojamas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 patvirtintu Tvarkos aprašu. ŠMSM raštu taip pat informavo, kad „sprendimas skirti papildomai 0,5 balo už baigtus bazinius karinius mokymus arba atliktą nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą asmenims, pretenduojantiems į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojantiems į studijų stipendijas, buvo priimtas, atsižvelgus į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos (toliau – KAM) siūlymus ir siekiant skatinti mokinius rinktis atlikti karo tarnybą. 2018 metais pačios aukštosios mokyklos galėjo apsispręsti ir priėmimo taisyklėse nurodyti, kurias studijų programas pasirinkusiems asmenims papildomai skirti 0,5 balo. Nuo 2019 metų papildomai 0,5 balo buvo nuspręsta skirti visiems stojantiejiems.“

ŠMSM rašte Tarnybai paaiškinama, kad Mokslo ir studijų „įstatymo 77 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras Apraše nustato, iš kokių dedamųjų bus skaičiuojamas stojančiųjų į Lietuvos aukštąsias mokyklas konkursinis balas, ir tai yra brandos egzaminų, mokymosi ir kitų specialiųjų gebėjimų įvertinimo rezultatai. Baigti baziniai kariniai mokymai, atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, atlikta savanoriška veikla ir pan. yra priskiriama prie kitų specialiųjų gebėjimų. Ministerija kasmet derina su suinteresuotomis šalimis, už kokius specialiuosius gebėjimus skirti papildomai balų: pvz., ar skirti papildomai balų dėl atliktos savanoriškos veiklos, yra derinama su Jaunimo reikalų agentūra, už kokias atliktos karo tarnybos rūšis skirti papildomai balų, yra

derinama su KAM. Jei, derinant 2025 m. Aprašo projektą, KAM pateiks siūlymą įtraukti ir atliktą savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ji bus įtraukta į papildomų balų sąrašą.“

ŠMSM rašte viceministras paaiškino Tarnybai, kad 0,5 balo nesuteikiama karo prievolinkams, atlikusiems savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, „nes skatinama jaunuolius atlikti nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą.“

ŠMSM rašte viceministras, aiškindamas privalomosios ir savanoriškos karo tarnybos skirtumus, išskyrė du požymius, kuriais šios tarnybos skiriasi, tai yra:

„privalomumu (nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba atliekama šaukiant privalomai, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba – savanoriškai);

trukme ir intensyvumu – vadovaujantis KPĮ⁷ 5 straipsnio 3 dalimi, nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė – 9 mėnesiai, ją nuolat atliekant kariniuose vienetuose, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba trunka nuo 20 iki 50 parų per metus. Pagal viešai skelbiamą informaciją svetainėje www.karys.lt, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba dažniausiai atliekama savaitgaliais.“

ŠMSM rašte Tarnybai informuoja, kad Tvarkos aprašu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – ir MSĮ) 77 straipsnio 1, 1¹ ir 1² dalių nuostatos ir „jis yra imperatyvaus pobūdžio visiems suinteresuotiems subjektams. Konkursinio balo formavimo principus asmenims, stojantiems į valstybės nefinansuojamas studijų vietas, nustato pačios aukštosios mokyklos savo priėmimo taisyklėse. Šiose taisyklėse aukštoji mokykla gali numatyti skirti papildomus balus už kitus mokymosi ar specialius gebėjimus, nei numatyti Apraše.“

ŠMSM rašte atkreipiamas dėmesys, kad įgyvendinant MSĮ 77 straipsnio 1¹ dalį, „nuo 2024 metų asmenys, turintys praktinės veiklos patirties, ne trumpesnės nei 24 mėn., gali pretenduoti į antrąją konkursinę eilę. Į praktinės veiklos patirtį yra įskaitomas darbas pagal darbo sutartį, savanoriška veikla pagal savanoriškos veiklos sutartį ir atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba (taip pat kai ji įskaityta KPĮ nustatyta tvarka), atlikta profesinė karo tarnyba ir savanoriška nenuolatinė karo tarnyba. Tačiau konkursinių eilių sudarymo tvarka ir konkursinio balo sandara yra tvirtinama Apraše.“

---

⁷ Karo prievolės įstatymas.

2.3. KAM kanclerė 2024 m. lapkričio 7 d. raštu Nr. 12-01-2186 priminė, kad siekiant paskatinti karo prievolinkus savanoriškai pasirengti atlikti konstitucinę pareigą – ginklu ginti valstybę, atliekant nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą ar bazinius karinius mokymus, nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems ar bazinius karinius mokymus baigusiems asmenims Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 41 straipsnyje buvo numatytos įvairios lengvatos, viena iš kurių buvo įtvirtinta Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir kuria buvo nustatyta, jog „asmenims, atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą ar baigusiems bazinius karinius mokymus, aukštosios mokyklos gali nustatyti papildomų lengvatų, suteikiančių jiems pirmenybę stojant į valstybės finansuojamas studijų vietas.“

Krašto apsaugos ministerijos rašte Tarnybai pažymima: „įstatymo leidėjo buvo įtvirtinta lengvata, konkrečiai susijusi su nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimu ar bazinių karinių mokymų baigimu. Pasikeitus Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio nuostatomis, ši lengvata, siekiant to paties tikslo – skatinti asmenis atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą, – įgyvendinama per Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 1 dalį, kuria konkursinėse eilėse esančių stojančiųjų konkursinis balas skaičiuojamas iš brandos egzaminų, mokymosi ir *kitų specialijų gebėjimų įvertinimo rezultaty*, t. y. įskaitant asmenis, atlikusius privalomąją pradinę karo tarnybą ar baigusius bazinius karinius mokymus. Pažymėtina, kad dėl šių lengvatų priimami Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro poįstatyminiai teisės aktai yra derinami su Krašto apsaugos ministerija.“

KAM kanclerė, paaiškindama privalomosios karo tarnybos ir savanoriškos karo tarnybos skirtumus, išskyrė du skirtumus, tai yra šių tarnybų atlikimo būdą ir trukmę: „prievolinkai, pasirinkę privalomąją pradinę karo tarnybą, tarnauja 9 mėnesius ir tuo metu neturi galimybės suderinti dieninių studijų su tarnyba, o prievolinkai, pasirinkę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, tarnauja Krašto apsaugos savanorių pajėgose savaitgaliais (ne mažiau kaip 3 metus, dažniausiai 2 dienas per mėn., karys savanoris vidutiniškai tarnauja nuo 20 iki 50 parų per metus). Todėl prievolinkams, pasirinkusiems privalomąją pradinę karo tarnybą, Karo prievolės ir Mokslo ir studijų įstatymuose yra numatyta įvairių skatinamųjų priemonių, o savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karys gali atlikti tarnybą tuo pačiu metu kaip ir studijuoti ar mokytis mokykloje, kariui savanoriui už jo tarnybą yra mokamas atlyginimas, jis yra skatinamas kitomis išmokomis. Prievolinkai, pasirinkę privalomąją pradinę karo tarnybą, mokosi pagal bazinį kario kursą, kurio trukmė 11 sav., po jo karys tęsia 6 mėn. tarnybą kariniame vienete, į kurį pašauktas. Bendra tarnybos trukmė 9 mėn. Tarnyba atliekama

nepertraukiamai, todėl asmenys neturi galimybės derinti karo tarnybos ir studijų ir (ar) darbo vienu metu. Prievolinkai, pasirinkę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, mokosi pagal bazinio kario savanorio įgūdžių kursą, kurio trukmė 3 sav., po jo karys tęsia tarnybą Krašto apsaugos savanorių pajėgose savaitgaliais. Taigi, pats savanoriškos karo tarnybos būdas yra orientuotas jau į besimokančius ar studijuojančius, ar dirbančius asmenis, o galimybė karo tarnybą atlikti tokiu būdu jau savaime vertintina kaip lengvata atlikti konstitucinę pareigą – karo tarnybą – derinant studijas ir (ar) darbą vienu metu. Kariui savanoriui, išstarnavusiam ne mažiau kaip 3 metus ir įgijus pagrindinį karinį parengtumą, yra įskaitoma privalomoji pradinė karo tarnyba. Svarbu pažymėti, kad Karo prievolės įstatymo 4 straipsnyje atskirai išskiriamas privalomosios pradinės karo prievolės atlikimas ir jos įskaitymas, t. y. 1 dalyje nurodomi privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimo būdai (atliekant nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą ar dalyvaujant jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose), o 2 dalyje nurodomas sąrašas sąlygų, kada ji įskaitoma kaip atlikta (įskaitant ir savanorišką karo tarnybą – išstarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumas). Atsižvelgdami į tarnybos skirtumus, manytume, kad savanoriška nenuolatinė karo tarnyba skiriasi nuo privalomosios pradinės karo tarnybos, o papildomi balai turėtų būti suteikiami tik atliekantiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą.“

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

3. Skundo tyrimo metu vertinama, ar Universitetas, kaip mokslo ir studijų institucija, tinkamai įgyvendino Lygių galimybių įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintą pareigą, pagal kurią švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai bei mokslo ir studijų institucijos privalo užtikrinti vienodas sąlygas asmenims nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, kai priimama į švietimo įstaigas, kitus švietimo teikėjus bei mokslo ir studijų institucijas, mokoma ir ugdoma pagal formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kurias jie vykdo.

Kitaip tariant, skundo tyrimo metu vertinama, ar Klaipėdos universitetas, taikydamas Universiteto Senato 2023 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 11-10 „Dėl studentų priėmimo į Klaipėdos

universitetą 2024 m. taisyklių patvirtinimo“ patvirtintą Konkursinės eilės balo sandarą, kuri buvo taikoma ir Pareiškėjui, ketinusiame 2024 m. studijuoti Universiteto bakalauro studijų Mechanikos inžinerijos programą valstybės nefinansuojamoje vietoje, nenustatė Pareiškėjui mažiau palankių priėmimo studijuoti į Universitetą sąlygų dėl jo socialinės padėties.

4. Dėl galimos diskriminacijos pagrindo

Pareiškėjas 2024 m. rugsėjo 26 d. elektroniniu laišku papildęs skundą informavo, kad ketino „stoti į Klaipėdos Universitetą, mechanikos inžinerijos studijų programą“ bei pateikė šio Universiteto skelbiamą konkursinio balo skaičiavimo sandarą⁸, kurios dalyje „Kiti pasiekimai konkursiniam balui, papildomi balai stojant į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas vietas“ yra nustatyta „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba – 0,5 balo“. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas buvo atlikęs savanorišką nenuolatinę, bet ne privalomąją karo tarnybą, papildomi 0,5 balo stojant į pasirinktą Universiteto studijų vietą jam nebuvo pritaikyti. Pasak Pareiškėjo, „pateikus dokumentus stojimui į aukštąją mokyklą, pasirinktos studijų programos minimalaus konkursinio balo reikšmė buvo nepasiekta per 0,44“ balo. Pareiškėjas jaučiasi diskriminuojamas priėmimo studijuoti į Universitetą procese, nes jam, lyginant su asmenimis, atlikusiais privalomąją karo tarnybą ar baigusiais bazinius karinius mokymus, nebuvo suteikta 0,5 balo už atliktą savanorišką karo tarnybą, ir dėl to jam dėl socialinės padėties buvo taikytos mažiau palankios priėmimo studijuoti į valstybės nefinansuojamą vietą sąlygos.

Taigi, kaip matyti iš Pareiškėjo skundo, Pareiškėjas patirtą diskriminaciją siejo su socialine padėtimi. Pagal skundo aplinkybes spręstina, kad Pareiškėjas savanoriškos karo tarnybos arba privalomosios karo tarnybos atlikimą (bazinių karinių mokymų baigimą) vertina kaip atitinkamą karinį parengtumą, kitaip tariant, kaip įgytas žinias, gebėjimus atlikti specifines funkcijas, nes, Pareiškėjo teigimu, „karys įgauna ginkluotės, taktikos ir kitų būtinųjų karybos elementų įgūdžius, reikalingus karo atveju“. Pareiškėjas skunde pažymėjo: „savanorišką nenuolatinę karinę tarnybą atlikę kariai karinio konflikto atveju neturės privilegijų prieš nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusius karius – neužims mažiau pavojingų pozicijų, nebus geriau aprūpinti, neatliks lengvesnių užduočių.“

Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje socialinė padėtis apibrėžiama kaip asmens padėtis, kurią lemia jo šeiminė padėtis, įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos

---

⁸ Nuoroda internete: <https://www.ku.lt/lt/bakalauro-studijos-2/inzinerijos-mokslai-1/mechanikos-inzinerija/konkursinio-balo-sandara-11>.

mokslo ir studijų institucijose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens turistine padėtimi susiję veiksniai.

Taigi šio skundo tyrimo kontekste sutiktina, kad karinis parengtumas gali būti prilyginamas tam tikrai kvalifikacijai, kuri gali būti apibrėžiama kaip Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstama asmens turimų kompetencijų arba profesinės patirties ir turimų kompetencijų, reikalingų tam tikrai veiklai, visuma. Tiek karo prievolės, tiek savanoriškos karo tarnybos metu įgytos žinios, gebėjimai laikytini specifinėmis žiniomis, reikalingomis tinkamai vykdyti valstybės gynybos funkcijas, ir suponuoja turėjamą kvalifikacijos, kuri laikoma socialinės padėties apibrėžties, įtvirtintos Lygių galimybių įstatyme, sudėtinu elementu.

Taigi skundo tyrimo metu vertinama, ar Universitetas, taikydamas Taisyklėmis patvirtintą Konkursinio balo sandaros kriterijų, pagal kurį 0,5 balo suteikiama stojantiems į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas studijų vietas, baigusiems bazinius karinius mokymus arba atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, tačiau toks balas neskiriamas asmenims, atlikusiems savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, nenustatė Pareiškėjui mažiau palankių priėmimo į Universitetą sąlygų dėl jo socialinės padėties.

5. Skundo tyrimui aktualūs teisės aktai, reglamentuojantys lygių galimybių užtikrinimą ir diskriminacijos sąvoką, ir juos aiškinanti teismų praktika

5.1. Lygių galimybių užtikrinimo, nediskriminavimo ir nuo jų neatsiejamo asmens orumo apsaugos principai yra įtvirtinti visuose pagrindiniuose žmogaus teises ir laisves reguliuojančiuose tarptautiniuose dokumentuose.

Antai Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 1 straipsnyje nustatyta, kad visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs savo orumu ir teisėmis, o 7 straipsnyje – kad visi žmonės yra lygūs įstatymui ir nediskriminuojami turi teisę į lygią įstatymo apsaugą, kad visi turi teisę į lygią apsaugą nuo visokios diskriminacijos ir nuo visokio tokios diskriminacijos kurstymo; Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir Tarptautiniame ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakte valstybės įsipareigoja užtikrinti vyrams ir moterims lygias teises naudotis visomis teisėmis, ir pripažįsta, kad visi žmonės yra lygūs įstatymui ir turi teisę į vienodą, be jokios diskriminacijos rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių arba kokių nors kitokių pažiūrų, tautinės ar socialinės kilmės, turtingos padėties, gimimo ar kokio nors kito požymio pagrindu įstatymo apsaugą.

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 14 straipsniu draudžiama bet kokia diskriminacija dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, kalbos, religijos, politinių ar

kitokių pažiūrų, tautinės ar socialinės kilmės, priklausymo tautinei mažumai, nuosavybės, gimimo ar kitais pagrindais.

5.2. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas.

Konstitucijos 29 straipsnyje nustatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys yra lygūs, žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtinę teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų; konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas būtų pažeistas, jeigu tam tikri asmenys ar jų grupės būtų traktuojami skirtingai, nors tarp jų nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas; šis principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą (be kitų, 2004 m. gruodžio 13 d., 2024 m. kovo 7 d. nutarimai.). Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pažymima, kad diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (be kitų, 2017 m. gruodžio 17 d. išvada, 2019 m. sausio 11 d. nutarimas).

5.3. Lygių galimybių įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu (1 straipsnio 1 dalis).

Diskriminacijos samprata išplaukia iš lygių galimybių principo, įtvirtinto tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose teisės aktuose. Lygių galimybių kontrolieriaus praktikoje ne kartą konstatuota, kad diskriminacija plačiąja prasme suvokiama kaip skirtumų darymas, susijęs su asmeniui būdingu tam tikru jį identifikuojančiu požymiu, kai tokiam skirtingam traktavimui nėra jokių objektyvių pagrįstų priežasčių. Dėl tokio skirtingo traktavimo asmeniui ar vienodais požymiais pasižyminčiai grupei asmenų

gali būti sukuriamos prievolės, nepatogumai, sumažinamos arba apskritai atimamos galimybės realizuoti savo teises, kurie nėra taikomi kitiems visuomenės nariams, pasižymintiems kitais asmens tapatybės požymiais.

Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje tiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Taigi diskriminacija kildinama iš palyginamųjų asmenų ar jų grupių nevienodo traktavimo, pagrįsto to asmens ar grupės asmenų tam tikrais tapatybės požymiais ar priskirtinomis savybėmis.

Lygių galimybių įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, jog švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai bei mokslo ir studijų institucijos privalo užtikrinti vienodas sąlygas asmenims nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, kai priimama į švietimo įstaigas, kitus švietimo teikėjus bei mokslo ir studijų institucijas. Taigi šiose nuostatose įtvirtinta, be kita ko, mokslo ir studijų institucijos pareiga užtikrinti, kad būtų taikomi tokie priėmimo į jas kriterijai, kurie nebūtų diskriminaciniai, įskaitant socialinės padėties pagrindu.

6. Skundo tyrimui aktualūs kiti teisės aktai

Šio skundo tyrimo kontekste taip pat aktualios teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios nuolatinės karo prievolės ir nenuolatinės savanoriškos karo tarnybos atlikimo ypatumus, konkursinės eilės sudarymo ypatumus priimant studijuoti į aukštąsias mokyklas, konkursinio balo nustatymo tvarką.

6.1. Konstitucijos 40 straipsnio 3 dalimi aukštosioms mokykloms suteikiama autonomija, o pagal Konstitucijos 41 straipsnio 3 dalį aukštasis mokslas prieinamas visiems pagal kiekvieno žmogaus sugebėjimus. Gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas.

Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 40 straipsnio 3 dalį, yra konstatavęs, kad aukštojo mokslo paskirtis – kurti, kaupti ir skleisti mokslo žinias bei kultūros vertybes, ugdyti asmenybę ir visuomenę; dėl to aukštosios mokyklos turi reaguoti į besikeičiančius visuomenės poreikius ir derinti

savo veiklą su visuomenės interesais (2002 m. vasario 5 d. nutarimas); aukštųjų mokyklų veikla yra susijusi su *inter alia* konstitucinių žmogaus teisių ir laisvių įgyvendinimu (2008 m. vasario 20 d. nutarimas).

Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje konstatuota ir tai, kad aukštosioms mokykloms suteikiama autonomija, kuri, be kita ko, apima teisę savarankiškai nustatyti studijų programas, spręsti kitus su tuo susijusius klausimus (be kitų, 2014 m. lapkričio 10 d., 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimai); kartu taip pat pažymėta, kad aukštosioms mokykloms laiduojama autonomija nėra absoliuti (2020 m. gruodžio 3 d. nutarimas, 2024 m. kovo 14 d. išvada); aukštosios mokyklos autonomijos principas turi būti derinamas su, be kita ko, jų atsakomybės principu, aukštųjų mokyklų pareiga laikytis Konstitucijos ir įstatymų (*inter alia* 2011 m. gruodžio 22 d., 2018 m. birželio 19 d., 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimai), be kita ko, Konstitucijoje įtvirtinto nediskriminacijos bet kokiais pagrindais imperatyvo (2024 m. kovo 14 d. išvada); aukštosios mokyklos teisė nustatyti studentų priėmimo tvarką, *inter alia* jų priėmimo sąlygas (kriterijus ir jų reikšmę (svertinę vertę)), yra vienas esminių aukštosios mokyklos autonomijos elementų (2011 m. gruodžio 22 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas, aiškindamas minėtas Konstitucijos nuostatas, yra pažymėjęs ir tai, kad įstatymų leidėjas privalo nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad stojimo į valstybės finansuojamas studijų vietas aukštosiose mokyklose sąlygos, *inter alia* priėmimo į studijas kriterijai ir jų reikšmė, būtų aiškios, neprieštaringos ir iš anksto paskelbtos, idant siekiantys nemokamo aukštojo mokslo asmenys galėtų iš anksto žinoti, ko iš jų bus reikalaujama, kad galėtų veiksmingai įgyvendinti šią savo konstitucinę teisę; tačiau konstitucinė aukštųjų mokyklų autonomijos garantija suponuoja tai, kad įstatymų leidėjas turi numatyti specialų teisinį reguliavimą, o juo remiantis didžiąją šių santykių teisinio reguliavimo dalį turi sudaryti lokalus – pačių aukštųjų mokyklų nustatytas – teisinis reguliavimas; todėl bendras įstatymų nustatytas visų aukštųjų mokyklų teisinis reguliavimas neturėtų būti pernelyg detalus ir neturėtų riboti iš aukštųjų mokyklų autonomijos kylančios jų teisės lokaliais teisės aktais reglamentuoti savo veiklą (2011 m. gruodžio 22 d. nutarimas).

6.2. MSĮ 4 straipsnio 12 dalyje įtvirtina Lietuvos mokslo ir studijų institucijos sąvoka: „Lietuvos Respublikoje įregistruotas juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – studijų vykdymas ir su studijomis susijusi veikla ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra“; pagal šio įstatymo 6 straipsnį viena iš mokslo ir studijų institucijų grupių yra aukštosios mokyklos; pagal 7 straipsnio 1 dalį vienas iš aukštųjų mokyklų tipų yra universitetai, kurie pagal šio straipsnio 3 dalį gali būti valstybiniai ir nevalstybiniai.

Apibendrinus šias nuostatas pažymėtina, kad pagal MSĮ Klaipėdos universitetas, kaip mokslo ir studijų institucija, yra universitetas, turintis valstybinės aukštosios mokyklos statusą. Pagal Mokslo ir studijų įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 5 punktą aukštoji mokykla turi teisę rengti ir tvirtinti teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančias studijų programas; savo statuto nustatyta tvarka priimti ir šalinti studentus (8 straipsnio 2 dalies 9 punktas).

Šiame kontekste pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. XI-938 patvirtinto Klaipėdos universiteto statuto (toliau – Statutas) 7.1 punkte nustatytas vienas iš Universiteto tikslų – „vykdyti studijas, teikiančias asmeniui moksliniais tyrimais grindžiamą šiuolaikinį pažinimo ir technologijų lygį atitinkantį aukštąjį universitetinį išsilavinimą, aukštojo mokslo kvalifikaciją, ugdyti visapusiškai išsilavinusią, etiškai atsakingą, kūrybingą ir verslią asmenybę“; „Universiteto autonomija įgyvendinama Statuto, Mokslo ir studijų įstatymo, kitų teisės aktų, reglamentuojančių aukštųjų mokyklų veiklą, nustatyta tvarka“ (14 punktas), o 15 punkte nustatyta, kad „Universiteto autonomija derinama su atsakomybe Lietuvos valstybei, atvirumu ir atskaitomybe visuomenei, steigėjui ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.“

6.3. MSĮ 77 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „stojančiųjų priėmimui į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančių į studijų stipendijas sudaromos dvi konkursinės eilės. Šios konkursinės eilės sudaromos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, įvertinus valstybinių aukštųjų mokyklų siūlymus, ir paskelbiamos kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios. Konkursinėse eilėse esančių stojančiųjų konkursinis balas skaičiuojamas iš brandos egzaminų, mokymosi ir kitų specialiųjų gebėjimų įvertinimo rezultatų.“

Pagal MSĮ 59 straipsnio 4 dalį konkursinio balo sudarymo principus ir kitus kriterijus aukštosios mokyklos skelbia kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios.

Taigi pagal MSĮ 77 straipsnio 1 dalies nuostatas nustatant konkursinio balo skaičiavimo tvarką stojantiesiems į valstybės finansuojamas vietas ir pretenduojantiesiems į studijų stipendijas, turi būti atsižvelgiama į brandos egzaminų, mokymosi rezultatus, taip pat į kitų specialiųjų gebėjimų įvertinimo rezultatus. Pažymėtina, kad MSĮ nuostatomis nėra reglamentuota, kas yra laikoma specialiaisiais gebėjimais, kurių įvertinimo rezultatai gali lemti konkursinį balą stojant į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose mokyklose. Pagal MSĮ 77 straipsnio 1 dalį švietimo, mokslo ir sporto ministrui pavedama nustatyti konkursinių eilių sudarymo tvarką. Šio tyrimo kontekste pažymėtina ir tai, kad MSĮ

nėra reglamentuojama, kaip turėtų būti apskaičiuojamas konkursinis balas stojantiesiems į valstybės nefinansuojamas vietas.

MSĮ 77 straipsnio 1¹ dalyje nustatyta, kad „į pirmąją konkursinę eilę patenka visi šio įstatymo <...> nurodytas sąlygas atitinkantys asmenys. Į antrąją konkursinę eilę patenka asmenys, esantys pirmojoje konkursinėje eilėje ir papildomai atitinkantys bent vieną iš šių sąlygų: 1) stojantieji į pirmosios pakopos universitetines ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas yra baigę trumposios pakopos studijas; 2) stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas atitinka aukštosios mokyklos nustatytas specialiųjų gebėjimų ir kompetencijų sąlygas ir turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas – ne trumpesnę kaip 24 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į trumposios pakopos studijas – ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį. Į praktinės veiklos patirties trukmę įskaitomas darbas pagal darbo sutartį, savanoriška veikla pagal savanoriškos veiklos sutartį, nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, profesinė karo tarnyba ir savanoriška nenuolatinė karo tarnyba. Reikalavimus praktinės veiklos patirčiai ir praktinės veiklos patirties trukmės skaičiavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.“

Taigi pagal MSĮ 77 straipsnio 1¹ dalies 2 punktą įstatymų leidėjas, nustatydamas antrosios konkursinės eilės sudarymo tvarką, nustatė, kad asmenys gali patekti į antrąją konkursinę eilę, jeigu jie turi praktinės veiklos patirties, kuriai, be kita ko, minėtu įstatymu priskiriama nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, profesinė karo tarnyba ir savanoriška nenuolatinė karo tarnyba; praktinės veiklos patirties ir trukmės skaičiavimo tvarką pavesta nustatyti švietimo, mokslo ir sporto ministrui. Kaip matyti iš MSĮ 77 straipsnio 1¹ dalies 2 punkto nuostatų, apskaičiuojant praktinės veiklos patirties trukmę, turinčių įtakos antrosios konkursinės eilės sudarymui į valstybės finansuojamą vietą, savanoriškas nenuolatinės karo tarnybos atlikimas vertintinas kaip lygiavertis kriterijus nuolatinei privalomajai pradinei karo tarnybai.

6.5. Įgyvendinant MSĮ 77 straipsnio 1 dalį, Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 „Dėl Stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2024 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Tvarkos aprašas, kuriuo reglamentuojamas konkursinių eilių sudarymas stojant į valstybės finansuojamas vietas bei siekiant gauti studijų stipendijas.

Tvarkos aprašo II skyriaus „Stojančiųjų atranka“ 6 punkte nustatyta: „priėmimą į pirmosios konkursinės eilės trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir studijų stipendijas sudaro pagrindinis ir papildomas etapai. Priėmimas į antrosios konkursinės eilės trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir studijų stipendijas vykdomas tik per pagrindinį etapą“; 8 punkte nustatyta, jog „asmenų, stojančių į universitetines pirmosios pakopos ar vientisąsias studijas, pirmoji konkursinė eilė sudaroma pagal jų konkursinį balą, apskaičiuotą pagal aprašo 22 ir 23 punktuose nurodytų kriterijų įtaką, nustatytą aprašo 1 ir 4 prieduose; antroji konkursinė eilė sudaroma pagal jų konkursinį balą, apskaičiuotą pagal aprašo 22 ir 23 punktuose nurodytų kriterijų įtaką, nustatytą aprašo 1 ir 4 prieduose ir pagal aukštųjų mokyklų priėmimo taisyklėse nustatytas specialiųjų gebėjimų ir kompetencijų sąlygas (jeigu tokių yra).“ Taigi Tvarkos apraše reglamentuojamas ne tik konkursinių eilių sudarymas, bet ir konkursinio balo stojantiejiems į valstybės finansuojamas vietas ir pretenduojantiejiems į studijų stipendijas apskaičiavimas: jis apskaičiuojamas pagal šiame Tvarkos apraše, be kita ko, jo 4 priede, nustatytus kriterijus (jų vertes), apimančius, be kita ko, MSĮ 77 straipsnio 1 dalyje minimus specialiuosius gebėjimus.

Tvarkos aprašo Priede Nr. 4 įtvirtinti kiti pasiekimai, darantys įtaką konkursinei eilei stojant į valstybės finansuojamas pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas. Vienas iš tokių kriterijų, kurio vertė 0,5 balo, yra „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba (duomenys gaunami iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos)“.

Taigi pagal Tvarkos aprašo nuostatas, tik baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba yra įtvirtinta kaip pasiekimas (laikytinas specialiuoju gebėjimu pagal MSĮ 77 straipsnio 1 dalį), turintis 0,5 balo vertę sudarant konkursinę eilę į valstybės finansuojamas vietas, tačiau savanoriška nenuolatinė karo tarnyba, nėra laikoma papildomu kriterijumi, vertintinu 0,5 balo, stojant į valstybės finansuojamą pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietą. Atkreiptinas dėmesys, kad nors pagal MSĮ 77 straipsnio 1¹ dalies 2 punktą savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos atlikimas vertinamas kaip papildomas kriterijus, taikomas apskaičiuojant įgytos praktinės veiklos patirties trukmę, ir galintis suteikti pretendentui 0,5 balo sudarant antrąją konkursinę eilę, švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtiname Tvarkos aprašo Priede Nr. 4 savanoriška nenuolatinė karo tarnyba nėra prilyginama privalomajai karo tarnybai ar baigtiems baziniams kariniams mokymams, ir todėl nėra vertinamas 0,5 balo verte.

Šiam tyrimui aktualiu aspektu pažymėtina, kad Tvarkos aprašas nereguliuoja konkursinio balo

apskaičiavimo ir konkursinės eilės sudarymo tvarkos stojant į valstybės nefinansuojamas vietas (į kurią pretendavo Pareiškėjas).

6.6. ŠMSM rašte Tarnybai paaiškinama, kad „baigti baziniai kariniai mokymai, atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, atlikta savanoriška veikla ir pan. yra priskiriama prie kitų specialiųjų gebėjimų. Ministerija kasmet derina su suinteresuotomis šalimis, už kokius specialiuosius gebėjimus skirti papildomai balų: pvz., <...> už kokias atliktos karo tarnybos rūšis skirti papildomai balų, yra derinama su KAM. Jei, derinant 2025 m. Aprašo projektą, KAM pateiks siūlymą įtraukti ir atliktą savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ji bus įtraukta į papildomų balų sąrašą.“

Šiame kontekste pažymėtina, kad Švietimo, sporto ir mokslo ministro 2024 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1349 „Dėl Stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2025 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ buvo patvirtintas analogiškas tvarkos aprašas, taikytinas stojimui į valstybės finansuojamas vietas 2025 m. (toliau – ir 2025 m. Tvarkos aprašas). Kartu pažymėtina, kad jame, be kita ko, jo 4 priede, įtvirtintas teisinis reguliavimas, pagal kurį apskaičiuojamas konkursinis balas ir sudaroma konkursinė eilė stojantiesiems į valstybės finansuojamas vietas ir pretenduojantiems į studijų stipendijas, nepakito: pagal 2025 m. taikytiną konkursinio balo apskaičiavimo tvarką vienu iš kitų pasiekimų, turinčių įtakos konkursinei eilei sudaryti, yra baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, vertinami 0,5 balo. Kaip ir anksčiau, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba prie tokių pasiekimų nėra priskirta, ir papildomų balų už jos atlikimą nėra skiriama.

6.7. Šiame kontekste vertinant nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos skirtumus, be kita ko, įgyto karinio parengtumo kaip specialaus gebėjimo aspektu, taip pat įgytos kvalifikacijos atlikus minėtas karo tarnybas aspektu, būtina atsižvelgti į Karo prievolės įstatymo (toliau – KPĮ) bei Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (toliau – KASOKTĮ) nuostatas.

6.7.1. KPĮ 2 straipsnio 9 dalyje karo prievolė apibrėžiama kaip „konstitucinė Lietuvos Respublikos piliečio pareiga atlikti karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“; „nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba – nepertraukiama, privalomoji pradinė karo tarnyba, kurią atlikdamas karo prievolinkas įgyja pagrindinį karinį parengtumą, pasirengia veikti karinio vieneto sudėtyje“ (2 straipsnio 15 dalis), pagrindinis karinis parengtumas apibrėžiamas kaip „Lietuvos kariuomenės vado nustatytų kariui būtinų žinių ir gebėjimų turėjimas“ (2 straipsnio 16 dalis). Pagal šio įstatymo 2

straipsnio 17 dalį karo prievolinkai, įgiję pagrindinį karinį parengtumą, sudaro parengtąjį kariuomenės personalo rezervą.

Remiantis KPĮ 4 straipsniu, privalomąją pradinę karo tarnybą galima atlikti vienu iš šių būdų: atliekant nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, dalyvaujant baziniuose kariniuose mokymuose arba dalyvaujant jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose (4 straipsnio 1 dalis). Pagal KPĮ 4 straipsnio 2 dalies 3 punktą privalomoji pradinė karo tarnyba gali būti įskaitoma, be kita ko, „ištarnavus ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir Lietuvos kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad įgytas pagrindinis karinis parengtumas“.

Taigi remiantis KPĮ 4 straipsnio 2 dalies 3 punktu, asmeniui, ištarnavusiam ne mažiau kaip 3 metus savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje ir Lietuvos kariuomenės vadui ar jo įgaliotam asmeniui priėmus sprendimą, kad jis yra įgijęs pagrindinį karinį parengtumą, yra įskaitoma privalomoji karo tarnyba. Vadinasi, tokiu reglamentavimu suponuojama, kad asmuo, ištarnavęs savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje bei Lietuvos kariuomenės vado sprendimu pripažintas įgijęs pagrindinį karinį parengtumą, įgyja tokias pačias kariuomenės vado nustatytas kariui būtinas žinias ir gebėjimus, kuriuos įgyja asmuo, atlikęs nuolatinę privalomąją karo tarnybą ar dalyvavęs baziniuose kariniuose mokymuose. Pagal KPĮ visi asmenys, įgiję pagrindinį karinį parengtumą, nepriklausomai nuo to, kokios rūšies tarnyboje šie gebėjimai buvo įgyti, priskiriami parengtajam kariuomenės personalo rezervui.

Vadinasi, pagal KPĮ įtvirtintą teisinį reglamentavimą tiek asmenys, atlikę nuolatinę privalomąją karo tarnybą ar dalyvavę baziniuose kariniuose mokymuose, tiek asmenys, atlikę savanoriškąją nenuolatinę karo tarnybą yra sulyginti tiek įgytų žinių ir būtinųjų gebėjimų – pagrindinio karinio parengtumo – aspektu, tiek teisinio statuso aspektu – atlikę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir prilyginti atlikusiems privalomąją karo tarnybą ar dalyvavusiems baziniuose kariniuose mokymuose, jie priskiriami į parengtąjį kariuomenės personalo rezervą.

6.7.2. KASOKTĮ 2 straipsnio 18 dalyje įtvirtinta, kad „krašto apsaugos savanorių karo tarnyba (toliau – savanorių karo tarnyba) – karo prievolinkų pagal kario savanorio sutartį atliekama savanoriška nenuolatinė karo tarnyba krašto apsaugos savanorių pajėgose“; „savanoriška nenuolatinė karo tarnyba – pagal kario savanorio ar savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kario sutartį savanoriškai įsipareigojusio karo prievolinko atliekama nenuolatinė karo tarnyba“ (2 straipsnio 29 dalis). KASOKTĮ 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta savanoriškosios nenuolatinės karo tarnybos trukmė –

nuo 20 iki 50 dienų per metus. Savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karių pratybos, mokymai ir tarnybos užduočių vykdymas laikomi valstybinių pareigų atlikimu (3 dalis). Vadinasi, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba savo pobūdžiu skiriasi nuo nuolatinės privalomosios karo tarnybos tuo, kad atliekama ne ištiesai, o tam tikrą dienų skaičių per metus.

6.7.3. KAM atstovė, atsakydama į klausimą, kokias žinias, gebėjimus, kvalifikacijas, atitinkamą parengtumą įgyja asmenys, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą ir savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ir kokie yra esminiai šias skirtingas tarnybas atlikusių asmenų įgytų žinių, gebėjimų, kvalifikacijos skirtumai, išskyrė du esminius skirtumus, tai yra šių tarnybų atlikimo būdą ir trukmę: „prievolinkai, pasirinkę privalomąją pradinę karo tarnybą, tarnauja 9 mėnesius ir tuo metu neturi galimybės suderinti dieninių studijų su tarnyba, o prievolinkai, pasirinkę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, tarnauja Krašto apsaugos savanorių pajėgose savaitgaliais (ne mažiau kaip 3 metus, dažniausiai 2 dienas per mėn., karys savanoris vidutiniškai tarnauja nuo 20 iki 50 parų per metus). Todėl prievolinkams, pasirinkusiems privalomąją pradinę karo tarnybą, Karo prievolės ir Mokslo ir studijų įstatymuose yra numatyta įvairių skatinamųjų priemonių, o savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karys gali atlikti tarnybą tuo pačiu metu kaip ir studijuoti ar mokytis mokykloje, kariui savanoriui už jo tarnybą yra mokamas atlyginimas, jis yra skatinamas kitomis išmokomis. <...> Tarnyba atliekama nepertraukiamai, todėl asmenys neturi galimybės derinti karo tarnybos ir studijų ir (ar) darbo vienu metu. Prievolinkai, pasirinkę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, mokosi pagal bazinio kario savanorio įgūdžių kursą, kurio trukmė 3 sav., po jo karys tęsia tarnybą Krašto apsaugos savanorių pajėgose savaitgaliais. Taigi, pats savanoriškos karo tarnybos būdas yra orientuotas jau į besimokančius ar studijuojančius, ar dirbančius asmenis, o galimybė karo tarnybą atlikti tokiu būdu jau savaime vertintina kaip lengvata atlikti konstitucinę pareigą – karo tarnybą – derinant studijas ir (ar) darbą vienu metu. Kariui savanoriui, išstarnavusiam ne mažiau kaip 3 metus ir įgijus pagrindinį karinį parengtumą, yra įskaitoma privalomoji pradinė karo tarnyba.“

Panašiai privalomosios ir savanoriškos karo tarnybos skirtumus apibūdino ir ŠMSM atstovas, kuris paaiškino, jog šios tarnybos skiriasi: „privalomumu (nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba atliekama šaukiant privalomai, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba – savanoriškai)“ ir „trukme ir intensyvumu – vadovaujantis KPĮ 5 straipsnio 3 dalimi, nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė – 9 mėnesiai, ją nuolat atliekant kariniuose vienetuose, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, savanoriška

nenuolatinė karo tarnyba trunka nuo 20 iki 50 parų per metus. Pagal viešai skelbiamą informaciją svetainėje www.karys.lt, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba dažniausiai atliekama savaitgaliais.“

Įvertinus šiame sprendime apžvelgtų teisės aktų nuostatas, taip pat gautus ŠMSM, KAM paaiškinimus, yra pagrindo daryti išvadą, kad privalomoji nuolatinė karo tarnyba bei savanoriška nenuolatinė karo tarnyba skiriasi tarnybos atlikimo trukme, būdu, mokymosi intensyvumu bei gebėjimu tuo pačiu metu dalyvauti kitose visuomeninėse veiklose, pavyzdžiui studijuoti, vykdyti darbinę veiklą ir gauti darbo užmokestį. Tačiau pirmiau minėtų ministerijų atstovai nepagrindė ir nepaaiškino, kokie yra esminiai įgyto pagrindinio karinio parengtumo skirtumai atlikus privalomąją ir savanorišką karo tarnybą, kitaip tariant, nepagrindė, kad atlikus šias skirtingas karo tarnybas įgyjamas pagrindinis karinis parengtumas skiriasi kvalifikacija, žinių ir gebėjimų kiekiu ir apimtimi, kas leistų daryti pagrįstą išvadą, kad šias skirtingas karo tarnybas atlikusių asmenų įgytas karinis parengtumas yra skirtingas ir todėl galėtų būti pateisinamas skirtingas karo tarnybas atlikusių asmenų nevienodas traktavimas socialinės padėties pagrindu, suteikiant Tvarkos aprašu galimybę gauti 0,5 balo išskirtinai už atliktą privalomąją karo tarnybą. Priešingai, pagal KPĮ nuostatas, asmuo, išstarnavęs savanorių karo tarnyboje ar kitoje savanoriškoje nenuolatinėje karo tarnyboje bei Lietuvos kariuomenės vado sprendimu įgijęs pagrindinį karinį parengtumą, įgyja tokias pačias kariui būtinas žinias ir gebėjimus, kuriuos įgyja asmuo, atlikęs nuolatinę privalomąją karo tarnybą, todėl kaip ir asmuo, atlikęs nuolatinę privalomąją karinę tarnybą ar dalyvavęs baziniuose kariniuose mokymuose, yra priskiriamas į parengtąjį kariuomenės personalo rezervą lygiai su privalomąją karinę tarnybą atlikusiais ar minėtuose baziniuose mokymuose sudalyvavusiais asmenimis.

Vadovaujantis pirmiau nurodytomis aplinkybėmis darytina išvada, kad tiek nuolatinę privalomąją karo tarnybą, tiek savanorišką nenuolatinę karo tarnybą atlikę asmenys gali įgyti vienodą pagrindinį karinį parengtumą, taigi – vienodą kvalifikaciją, žinias, gebėjimus ginti valstybę, o tai Lygių galimybių įstatymo taikymo prasme suvokiama kaip jų turima socialinė padėtis, ir tarp šių asmenų nėra tokio pobūdžio ir apimties skirtumų įgytos kvalifikacijos (pagrindinio karinio parengtumo) aspektu, kurie suponotų skirtingą jiems taikomą teisinį reguliavimą. Todėl manytina, kad asmenys, atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą bei savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir įgiję vienodą pagrindinį karinį parengtumą, yra vienodoje teisinėje padėtyje, ir jiems turėtų būti taikomas vienodo elgesio principas, nepaisant socialinės padėties.

Kaip minėta, pagal Tvarkos aprašo 4 priedą papildomi 0,5 balo apskaičiuojant konkursinį balą skiriami tik asmenims, atlikusiems privalomąją nuolatinę karo tarnybą arba dalyvavusiems baziniuose

kariniuose mokymuose. Manytina, kad tokiu švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtino Tvarkos aprašo priede Nr. 4 įtvirtintu teisiniu reguliavimu, pagal kurį formuojant konkursinę eilę 2024 m. 0,5 balo buvo įvertinti tik baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, tokiu pačiu balu neįvertinus atliktos savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos, galėjo būti sudarytos prielaidos apriboti asmenų, atlikusių nenuolatinę savanorišką karo tarnybą, teisę vienodomis sąlygomis stoti studijuoti su asmenimis, atlikusiais nuolatinę privalomąją karo tarnybą dėl jų socialinės padėties.

6.7.4. Šiame kontekste paminėtina ir tai, kad Konstitucinis Teismas, sprenddamas dėl karo prievolę atlikusių piliečių pirmenybės stoti į valstybės tarnybą, 2018 m. birželio 6 d. nutarime konstatavo, kad teisinis reguliavimas, pagal kurį pirmenybė būti priimtam į valstybės tarnautojo pareigas teikiama pretendui, atlikusiam nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintam asmenų lygiateisiškumo principui; tokios išvados prieita, be kita ko, dėl to, kad tokiu būdu piliečiai, kurie dėl objektyvių aplinkybių, *inter alia* dėl sveikatos būklės (be kita ko, neįgalumo), amžiaus ar lyties, buvo atleisti nuo karo prievolės, ar tie, kuriems dėl svarbių asmeninių, šeimos ar visuomeninių aplinkybių privalomoji pradinė karo tarnyba ar alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba buvo atidėta, atsiduria mažiau palankioje padėtyje stojant į valstybės tarnybą. Minėtame Konstitucinio Teismo nutarime pažymėta, kad stojantieji į valstybės tarnybą turi būti atrenkami pagal jų žinias ir gebėjimus, būtinus atitinkamoms valstybės tarnautojo pareigoms atlikti, ir turi būti paisoma iš Konstitucijos 29 straipsnio kylančių asmenų lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir privilegijų neteikimo imperatyvų. Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad pagal Konstituciją, *inter alia* jos 29 straipsnį, piliečiams, kurie įstatymo nustatytais pagrindais dėl objektyvių aplinkybių atleisti nuo karo prievolės, taip pat kuriems įstatymo nustatytais pagrindais dėl sveikatos būklės ar kitų svarbių asmeninių, šeimos ar visuomeninių aplinkybių privalomoji karo tarnyba arba alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atidėta ar jie iš jos paleisti anksčiau laiko, įstatymu negali būti sudarytos mažiau palankios sąlygos stoti į valstybės tarnybą nei tiems piliečiams, kurie įstatymo nustatyta karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą yra atlikę. Teisinis reguliavimas, pagal kurį pirmenybė būti priimtiems į valstybės tarnybą teikta asmenims, atlikusiems privalomąją karo tarnybą, įvertintas kaip konstituciškai nepateisinamais pagrindais skirtingai traktuojantis vienodoje padėtyje stojimo į valstybės tarnybą aspektu esančius piliečius.

Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo 2018 m. birželio 6 d. nutarime suformuotą poziciją dėl tam tikrų lengvatų teikimo asmenims, atlikusiems privalomąją karo tarnybą (kurios, kaip matyti, minėtu atveju

įvertintos kaip konstituciškai nepateisinamos privilegijos), svarstyтина, ar tai, kad asmenims, atlikusiems privalomąją nuolatinę karo tarnybą ar dalyvavusiems baziniuose kariniuose mokymuose, stojant į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose mokyklose, skiriamas papildomas balas, sudarant konkursinę eilę, kai tam tikra grupė asmenų dėl objektyvių priežasčių niekada negalėtų įgyti šios lengvatos, apskritai nepažeidžia konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo.

7. Dėl Klaipėdos universiteto vykdyto 2024 m. studentų priėmimo ir konkursinio balo skaičiavimo

Kaip matyti iš Tarnybai pateiktų Universiteto paaiškinimų, Universitetas 2024 m. taikė stojimo tvarką, identišką Tvarkos apraše nustatytai konkursinių eilių sudarymo tvarkai, o joje nustatytus vertinimo kriterijus taikė asmenims stojant tiek į valstybės finansuojamas, tiek į valstybės nefinansuojamas vietas, be kita ko, stojant ir į Pareiškėjo pasirinktą Mechanikos inžinerijos studijų programą, valstybės nefinansuojamą vietą.

Pažymėtina, kad Universiteto Statuto 145 punkte įtvirtinta, kad „į Universiteto pirmosios pakopos ir vientisąsias studijų programas konkurso būdu priimami asmenys, atitinkantys Mokslo ir studijų įstatyme, jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, ir Senato nustatyta tvarka“; 146 punkte nustatyta, jog „priėmimą į studijas, konkursinių mokomųjų dalykų pagal studijų kryptis sąrašą, konkursinio balo sudarymo principus, mažiausią stojamąjį balą ir kitus kriterijus Universitetas kiekvienais metais skelbia ne vėliau, kaip numatoma Mokslo ir studijų įstatyme“; 147 punktu įtvirtinta, kad „į antrosios pakopos ir profesinių studijų (išskyrus rezidentūrą) studijų programas konkurso būdu Senato nustatyta tvarka priimami asmenys, turintys bakalauro arba profesinio bakalauro ar jiems prilygintą kvalifikacinį laipsnį ir atitinkantys nustatytus reikalavimus.“

Taigi Statuto 145 punkto nuostatomis Universiteto Senatui yra pavesta nustatyti asmenų priėmimo į Universiteto pirmosios pakopos, antrosios pakopos, profesinių studijų ir vientisąsias studijų programas konkurso būdu tvarką, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.

Kaip minėta pirmiau, aukštosios mokyklos kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki priėmimo į aukštąsias mokyklas pradžios, privalo paskelbti konkursinio balo sudarymo principus ir kitus kriterijus (MSĮ 59 straipsnio 4 dalis).

Universiteto Senato 2023 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 11-10 „Dėl studentų priėmimo į Klaipėdos universitetą 2024 m. taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Taisyklių I skyriaus 2 punktu „Konkursinės eilės balo sandara“ reglamentuojama konkursinio balo nustatymo tvarka: „Konkursinio balo sandara nustatoma ir papildomi balai suteikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo,

mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 „Dėl stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2024 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2. 1 punktą). Taisyklių 2.2. punktu nustatyta, kad „2024 m. konkuruojant dėl valstybės finansuojamų vietų Mokslo ir studijų įstatymo (MSĮ) 77 str. 1 dalyje nustatyta tvarka bus sudaromos dvi konkursinės eilės, tačiau konkursinio balo sudarymo principai ir kiti kriterijai, turintys įtakos konkursinio balo sandarai, taikomi tie patys. Antrojoje konkursinėje eilėje dalyvauja stojantieji, esantys pirmojoje konkursinėje eilėje, tenkinantys MSĮ 77 str. 11 punkte nustatytas sąlygas.“

Nors Taisyklėse aiškiai nenurodyta, kad Tvarkos aprašas taikytinas stojant ne tik į valstybės finansuojamas, bet ir valstybės nefinansuojamas vietas, tai matyti, be kita ko, iš viešai skelbiamos informacijos⁹, kad Universitetas 2024 m. taikė analogiškus konkursinio balo sudarymo principus ir kriterijus stojant tiek į valstybės finansuojamas, tiek į valstybės nefinansuojamas studijų vietas. Universiteto interneto svetainėje skelbiama apie papildomus balus „stojant į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas studijų vietas“ ir vienas iš šių papildomų balų – 0,5 balo – suteikiamas už baigtus bazinius karinius mokymus arba atliktą nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą (ši informacija skelbiama Mechanikos inžinerijos studijų programos puslapyje ir būtent šią studijų programą rinkosi Pareiškėjas).

Taigi Klaipėdos universitetas iš tiesų pagal Senato nutarimu patvirtintose Taisyklėse nustatytą reglamentavimą tiesiogiai taikė švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1513 patvirtintą Tvarkos aprašą, kuriuo patvirtintas priedas Nr. 4 „Kitų pasiekimų įtaka konkursinei eilei į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas sudaryti“ ir kuriame nustatytas vienas iš kriterijų, už kurį suteikiama papildomai 0,5 balo, tai yra „baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba (duomenys gaunami iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos)“ tiek stojant į valstybės finansuojamas, tiek stojant į valstybės nefinansuojamas vietas.

Kaip pažymėjo švietimo, mokslo ir sporto viceministras paaiškinime Tarnybai: „Aprašu įgyvendinamos Įstatymo 77 straipsnio 1, 1¹ ir 1² dalių nuostatos ir jis yra imperatyvaus pobūdžio visiems suinteresuotiems subjektams. Konkursinio balo formavimo principus asmenims, stojantiems į valstybės nefinansuojamas studijų vietas, nustato pačios aukštosios mokyklos savo priėmimo

---

⁹ Nuoroda internete: <https://www.ku.lt/lt/bakalauro-studijos-2/inzinerijos-mokslai-1/mechanikos-inzinerija/konkursinio-balo-sandara-11> .

taisyklėse. Šiose taisyklėse aukštoji mokykla gali numatyti skirti papildomus balus už kitus mokymosi ar specialius gebėjimus, nei numatyti Apraše.“

Nors Tvarkos aprašas yra privalomas aukštosioms mokykloms sudarant konkursinę eilę ir apskaičiuojant konkursinį balą į valstybės finansuojamas vietas, nei MSJ, nei Tvarkos aprašo nuostatomis nėra reglamentuojama konkursinės eilės balo sandara, stojant į valstybės nefinansuojamas vietas, t. y. aukštosioms mokykloms paliekama diskrecija nustatyti konkursinio balo sandarą asmenims, stojantiems į valstybės nefinansuojamas vietas. Taigi, kaip matyti, Universitetas privalėjo Tvarkos aprašu vadovautis nustatydamas tik stojančiųjų į valstybės finansuojamas vietas konkursinio balo sandarą. Pažymėtina, kad Universitetui savaime nėra draudžiama tuos pačius kriterijus ir bendruosius principus, kurie taikomi apskaičiuojant konkursinio balo sandarą stojantiems į valstybės finansuojamas vietas, taikyti ir konkursinio balo sandarai stojantiesiems į valstybės nefinansuojamas vietas. Tačiau įgyvendindamas savo diskreciją nustatyti konkursinio balo apskaičiavimo tvarką stojantiesiems į valstybės nefinansuojamas vietas ir pasirinkdamas atitinkamus kriterijus ir principus, Universitetas negali pažeisti asmenų lygiateisiškumo principo.

Kadangi Universitetas Senato patvirtintomis Taisyklėmis 2024 m. tiesiogiai taikė švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą Tvarkos aprašą ir jo priedą Nr. 4 dėl 0,5 balo vertės suteikimo už atliktą nuolatinę privalomąją karo tarnybą stojant ir į valstybės nefinansuojamas vietas, į kurią, be kita ko, stojo Pareiškėjas, kuris buvo atlikęs savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir turėjo kariuomenės vado sprendimą dėl įgyto pagrindinio karinio parengtumo, darytina išvada, kad Pareiškėjas vien dėl tokio Taisyklėse nustatyto reglamentavimo patyrė mažiau palankų elgesį stodamas studijuoti į valstybės nefinansuojamą vietą dėl socialinės padėties, nes jam, priešingai nei asmenims, atlikusiems privalomąją karo tarnybą ir įgijusiems tokį patį karinį parengtumą, nebuvo suteiktas 0,5 balo už atliktą savanorišką karo tarnybą, nors ir asmenys, atlikę savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, ir asmenys, atlikę privalomąją nuolatinę karo tarnybą ar dalyvavę baziniuose kariniuose mokymuose, laikytini įgiję pagrindinį karinį parengtumą, taigi, turintys vienodų specialiųjų gebėjimų ar vienodą kvalifikaciją, be to, ir tie, ir tie, baigę atitinkamą tarnybą priskiriami tam pačiam parengtajam kariuomenės personalo rezervui. Pažymėtina, jog tai, kad savanoriškoji ir privalomoji karo tarnybos skiriasi savo pobūdžiu, trukme, galimybe derinti tarnybą su kitomis visuomeninėmis veiklomis, nėra objektyviai pateisinama aplinkybė skirtingai traktuoti asmenis jų įgytų specialiųjų gebėjimų – pagrindinio karinio parengtumo, kuris pagal galiojančius teisės aktus yra vienodas, aspektu.

Todėl įvertinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, paaiškinimus, teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad Universitetas galėjo, ir tai nurodoma ŠMSM rašte Tarnybai, nustatyti ir kitokią

konkursinės eilės balo sandarą, konkursinės eilės sudarymo kriterijus stojant į valstybės nefinansuojamas vietas, pagal kuriuos būtų galima atitinkamu balu įvertinti ir kitus specialius gebėjimus, praktinę patirtį, pavyzdžiui, nenuolatinės savanoriškos karo tarnybos atlikimą.

Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad Universitetas, Taisyklėse nustatydamas 2024 m. stojimo į valstybės nefinansuojamas vietas tvarką, pagal kurią Pareiškėjas, atlikęs savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir gavęs pagrindinio karinio parengtumo pažymėjimą, atsidūrė mažiau palankioje padėtyje, jam neskyrus 0,5 konkursinio balo, nei asmenys, atlikę privalomąją nuolatinę karinę tarnybą ar dalyvavę baziniuose kariniuose mokymuose bei įgiję tokį patį pagrindinį karinį parengtumą ir galėję gauti papildomus 0,5 balo, neužtikrino Lygių galimybių įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintos pareigos užtikrinti vienodas sąlygas asmenims nepaisant, be kita ko, socialinės padėties, kai priimama į švietimo įstaigas.

Pažymėtina ir tai, kad Universiteto Senato 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 11-13 patvirtintų Studentų priėmimo į Klaipėdos universitetą 2025 metais taisyklių 2.1 punkte nustatyta, kad „Stojant į valstybės finansuojamas, valstybės nefinansuojamas vietas su studijų stipendija ir valstybės nefinansuojamas vietas konkursinio balo sandara nustatoma ir papildomi balai suteikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1349 „Dėl stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas ir pretenduojančiųjų į studijų stipendijas pirmosios ir antrosios konkursinių eilių sudarymo 2025 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“. Taigi stojimą į Klaipėdos universitetą 2025 m. reglamentuojančiose minėtose taisyklėse jau aiškiai yra nustatyta, kad atitinkamu švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintu 2025 m. Tvarkos aprašu bus vadovujamasi tiek stojant į valstybės finansuojamas, tiek į valstybės nefinansuojamas vietas. Kaip minėta, 2025 m. Tvarkos apraše įtvirtintas teisinis reguliavimas, pagal kurį apskaičiuojamas konkursinis balas ir sudaroma konkursinė eilė stojantiesiems į valstybės finansuojamas vietas ir pretenduojantiems į studijų stipendijas, nepakito: pagal 2025 m. taikytiną konkursinio balo apskaičiavimo tvarką vienu iš kitų pasiekimų, turinčių įtakos konkursinei eilei sudaryti, yra baigti baziniai kariniai mokymai arba atlikta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, vertinami 0,5 balo; kaip ir anksčiau, savanoriška nenuolatinė karo tarnyba prie tokių pasiekimų nėra priskirta, taigi tokią stojimo tvarką Klaipėdos universitete numatyta taikyti ir 2025 m. stojant, be kita ko, į valstybės nefinansuojamas vietas.

8. Pagal Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalį lygių galimybių kontrolierius gali teikti išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo.

8.1. Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, rekomenduoju Klaipėdos universitetui koreguoti 2025 m. priėmimo į Klaipėdos universiteto valstybės nefinansuojamas vietas taisykles, įvertinus savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos atlikimo, įgyto pagrindinio karinio parengtumo ją atlikus svarbą, bei tai, kad savanoriška nenuolatinė karo tarnyba yra prilyginama baziniams kariniams mokymams bei privalomajai karinei tarnybai, o atlikus savanorišką nenuolatinę karo tarnybą įgytas karinis parengimas ir žinios laikomos lygiavertėmis toms, kurios įgytos bazinių mokymų ar privalomosios karinės tarnybos metu, bei apibrėžiant konkursinio balo sandarą įtraukti šį kriterijų kaip suteikiantį papildomus balus asmenims, atlikusiems savanorišką nenuolatinę karo tarnybą lygiai taip, kaip asmenims, atlikusiems privalomąją karinę tarnybą ar išklausiems bazinius karinius mokymus.

8.2. Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, taip pat atsižvelgdama į tai, kad, remiantis Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio nuostatomis, savanoriškas nenuolatinės karo tarnybos atlikimas vertintinas kaip lygiavertis kriterijus nuolatinei privalomajai pradinėi karo tarnybai apskaičiuojant praktinės veiklos patirties trukmę, kuri yra viena iš sąlygų asmeniui patekti į antrąją konkursinę eilę stojant į valstybės finansuojamą vietą ar pretenduojant į stipendiją (77 straipsnio 1¹ dalies 2 punktas), taip pat į tai, kad atlikus savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, įgyti specialieji gebėjimai ir asmens statusas yra tie patys, kaip ir atlikus nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą ar bazinius karinius mokymus, t. y. įgyjamas pagrindinis karinis parengtumas, kuris yra įskaitomas kaip privalomoji pradinė karo tarnyba, o skiriasi tik šių tarnybų atlikimo trukmė ir pobūdis, kurie niekaip nelemia asmens specialiųjų gebėjimų, galinčių būti prioritetu stojant į aukštąsias mokyklas, įvertinus tai, kad stojimo į valstybės finansuojamas studijų vietas aukštosiose mokyklose sąlygos, *inter alia* priėmimo į studijas kriterijai ir jų reikšmė turi būti aiškūs, neprieštaringi, rekomenduotina Krašto apsaugos ministerijai bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai apsvarstyti galimybę priėmimo studijuoti į valstybės finansuojamas vietas konkursinės eilės sudarymo tvarkoje šalia baigtų bazinių karinių mokymų arba atliktos nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos numatyti papildomą kriterijų – savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos atlikimą, už kurį gali būti suteikiamas tas pats papildomas konkursinis balas.

Papildomai pažymėtina, kad, kaip minėta, iš Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 1 dalies nuostatos, kuria reglamentuojamas konkursinio balo apskaičiavimas stojant į valstybės finansuojamas vietas ar pretenduojantiems į stipendiją, neseka tai, kad vienu iš specialiųjų gebėjimų stojant į aukštąsias mokyklas privalo būti karo tarnybos atlikimas, taigi, tokio papildomo kriterijaus nustatymas

yra Švietimo, mokslo ir sporto ministro diskrecija, vykdant jam įstatyme įtvirtintą pavedimą nustatyti konkursinių eilių į valstybės finansuojamas vietas sudarymo tvarką. Minėta ir tai, kad Konstituciniame Teisme sprendžiant dėl karo prievolę atlikusių piliečių pirmenybės stoti į valstybės tarnybą, konstatuota, kad teisinis reguliavimas, pagal kurį pirmenybė būti priimtam į valstybės tarnautojo pareigas teikiama pretendentui, atlikusiam nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintam asmenų lygiateisiškumo principui; tokios išvados prieita, be kita ko, dėl to, kad tokiu būdu piliečiai, kurie dėl objektyvių aplinkybių, *inter alia* dėl sveikatos būklės (be kita ko, neįgalumo), amžiaus ar lyties, buvo atleisti nuo karo prievolės, ar tie, kuriems dėl svarbių asmeninių, šeimos ar visuomeninių aplinkybių privalomoji pradinė karo tarnyba ar alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba buvo atidėta, atsiduria mažiau palankioje padėtyje stojant į valstybės tarnybą, ir tai yra nepateisinama pagal Konstituciją.

Taigi, nors ir sutiktina su tuo, kad papildomo balo nustatymas apskaičiuojant konkursinį balą stojant į aukštąsias mokyklas atlikusiems privalomąją karinę tarnybą ar išklausiusiems bazinius karinius mokymus gali motyvuoti jaunuolius rinktis atlikti privalomąją karinę tarnybą ar išklausti bazinius karinius mokymus, pažymėtina, kad tai negali būti priežastimi diskriminuoti kitus asmenis, o motyvavimo rinktis atlikti pilietinę pareigą priemonės turėtų būti tokios, dėl kurių mažiau palankioje padėtyje neatsidurtų tie, kurie dėl objektyvių priežasčių neturi galimybės atitikti šio kriterijaus. Atsižvelgiant į tai, siūlytina ŠMSM apsvarstyti galimybę ateityje reglamentuojant kitų pasiekimų įtaką konkursinei eilei į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas sudaryti, atsisakyti tokių kriterijų, už kuriuos skiriami tokie papildomi balai, kurie sudarytų prielaidas diskriminuoti asmenis, kurie dėl objektyvių aplinkybių, *inter alia* dėl sveikatos būklės (be kita ko, neįgalumo), amžiaus, kitų priežasčių buvo atleisti nuo karo tarnybos ar kurie šios tarnybos neatliko dėl kitų pateisinamų priežasčių.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 10 straipsniu, 14 straipsniu, 17 straipsnio 1, 2 dalimis, 29 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti skundą pagrįstu ir įspėti Klaipėdos universitetą dėl netinkamo Lygių galimybių įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų pareigų vykdymo, apskaičiuojant konkursinį balą stojantiesiems į valstybės nefinansuojamas vietas ir skirtingai vertinant asmenis, įgijusius pagrindinį karinį parengtumą, priklausomai nuo šių įgūdžių įgijimo būdo.

2. Kreiptis į Klaipėdos universitetą, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją ir siūlyti išnagrinėti sprendime išdėstytas aplinkybes, rekomendacijas ir išvadas bei teisės aktų nustatyta tvarka apie nagrinėjimo rezultatus informuoti lygių galimybių kontrolierių ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

3. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, Klaipėdos universitetą, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Seimo kontrolierė,
pavaduojanti lygių galimybių kontrolierę

Jolita Miliuvienė